

2025-2026 Güz Dönemi

Doğum ve Kadın Sağlığı Anabilim Dalı Kapsamında Yürütülen Meslek Derslerinin

Ders Sonrası Geri Bildirim Anketlerinin Sonuç ve Önerileri

Giriş: HEM301-NUR301 Kadın Sağlığı Hemşireliği derslerine (Türkçe ve İngilizce) yönelik hazırlanan ders sonu geri bildirim anketine toplam 134 Türkçe ve 84 İngilizce programa kayıtlı 3. sınıf hemşirelik öğrencisi katılım göstermiştir. Anket kapsamında; dersin planlanması ve yürütülmesi, iletişim ve öğretim süreçleri, ölçme ve değerlendirme uygulamaları, laboratuvar ve klinik uygulamalar ile dersin öğrencilerin mesleki gelişimine katkısı değerlendirilmiştir. Elde edilen geri bildirimler, dersin eğitim-öğretim sürecine ilişkin öğrenci deneyimlerini bütüncül bir şekilde değerlendirmeyi ve geliştirilmesi gereken alanları belirlemeyi amaçlamaktadır.

Bulgular (HEM301): Dersin amacı, öğrenim kazanımları ve kapsamının açık şekilde sunulmasına yönelik ifadede öğrencilerin %92,5'i, derslerin düzenli ve planlı yürütüldüğünü belirten öğrencilerin oranı %96,3, öğretim elemanının konuya hazırlık ve hakimiyetine ilişkin değerlendirmede öğrencilerin %94'ü en yüksek puanı (5 puan-kesinlikle katılıyorum) vermiştir. Dersin açık ve anlaşılır biçimde işlendiğini düşünen öğrencilerin oranı %79,9 iken, %19,4'ü 4 puan vermiştir. Ders materyallerinin yeterliliğine ilişkin değerlendirmede öğrencilerin %69,4'ü 5 puan, %30,6'sı ise 4 puan vermiştir. Öğretim elemanları ile iletişim süreçleri değerlendirildiğinde öğrencilerin %60,4'ü etkili iletişim kurulduğunu en yüksek düzeyde belirtirken, %38,1'i 4 puan vermiştir. Ayrıca öğrencilerin %62,7'si öğretim teknolojilerinin etkili kullanıldığını ifade etmiştir. Öğrencilerin aktif katılımını destekleyen yöntem ve tekniklere ilişkin maddede ise öğrencilerin %62,7'si 5 puan, %37,3'ü 4 puan vermiştir. Ölçme ve değerlendirme süreçleri incelendiğinde öğrencilerin tamamının sınav sorularının ders içerikleri ve öğrenme çıktıları ile uyumlu olduğunu düşündüğü görülmektedir. Sınavların objektif değerlendirildiğini belirten öğrencilerin oranı %74,6'dır. Bununla birlikte sınav sonrası geri bildirim süreçlerine ilişkin maddede öğrencilerin yalnızca %38,1'i 5 puan verirken, %40,3'ü 3 puan vermiştir. Öğrencilerin %72,4'ü laboratuvar demonstrasyonlarının etkili yapıldığını ifade etmiştir. Ancak laboratuvar ortamı ve kullanılan araç-gereçlerin öğrenmeyi kolaylaştırmasına ilişkin maddede öğrencilerin %12,7'sinin 3 puan vermesi dikkat çekmektedir. Vaka tartışmaları ve grup çalışmalarına ilişkin değerlendirmeler oldukça olumlu bulunmuştur. Grup çalışmaları ve seminerlerin faydalı olduğunu belirten öğrencilerin tamamı (%100) en yüksek puanı almıştır. Ayrıca öğrencilerin %80,6'sı vaka tartışmalarının öğrenme kazanımlarına katkı sağladığını ifade etmiştir. Dersin genel olarak mesleki ve kişisel gelişime katkı sağladığını düşünen öğrencilerin oranı ise %83,6'dır. Klinik uygulama süreci değerlendirildiğinde öğrencilerin %25,4'ü klinik uygulamaları çok faydalı bulurken, %41'i 4 puan ve %33,6'sı 3 puan vermiştir. Klinik geri bildirim süreçlerine ilişkin maddede ise öğrencilerin %20,1'inin 3 puan verdiği görülmektedir. Ders kazanımlarının değerlendirilmesi sonucunda, öğrencilerin genel olarak kazanımların yaklaşık %70'ine ulaştıkları görülmektedir. Özellikle; "Üreme sağlığı ve cinsel sağlığın önemini açıklar ve kadın sağlığının korunmasındaki rolünü kavrar", "Kadın hastalıkları ve doğum hemşiresinin rol, işlev ve sorumluluklarını açıklar ve uygulamada gösterir" ve "Normal ve riskli gebeliklerde anne ve fetüse yönelik hemşirelik bakımını planlar, uygular ve değerlendirir" kazanımlarının en yüksek düzeyde edinilen öğrenme çıktıları olduğu dikkat çekmektedir. Buna karşın; "Üreme ve kadın sağlığı alanında bilimsel literatür tarar, elde ettiği bilgileri sunar ve kanıta dayalı bakımda kullanır", "Kadın sağlığına yönelik koruyucu,

tedavi edici ve rehabilite edici sağlık hizmetlerinde hemşirelik bakımını yürütür” ve “Doğum sonu dönemde anne ve yenidoğana yönelik kapsamlı hemşirelik bakımını uygular” kazanımlarının diğer kazanımlara göre daha düşük düzeyde gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Öğrenciler, laboratuvar ve klinik ortamda en çok kendi kendine meme muayenesi ve emzirme eğitimi verme becerilerini uygulama fırsatı bulduklarını; ayrıca en fazla jinekolojik vaka görme şansına sahip olduklarını bildirmişlerdir.

Sonuçlar (HEM301): Derse ilişkin öğrenci değerlendirmeleri incelendiğinde, öğrencilerin dersin planlanması, yürütülmesi, öğretim süreci, laboratuvar ve klinik uygulamalar ile mesleki gelişime katkısı açısından genel olarak yüksek düzeyde memnuniyet bildirdikleri görülmüştür. Dersin akademik planlamasının güçlü olduğu, öğretim materyallerinin yeterli bulunduğu ve öğrenci merkezli öğretim yöntemlerinin etkili biçimde uygulandığı belirlenmiştir. Seminerler ve vaka tartışmalarının öğrencilerin öğrenme sürecine önemli katkı sağladığı değerlendirilmiştir. Bununla birlikte, sınav sonrası geri bildirim ve tartışma oturumlarının öğrencilerin beklentilerini tam olarak karşılamadığı ve bu alanlarda iyileştirme gereksinimi bulunduğu düşünülmektedir. Laboratuvar uygulamalarına ilişkin fiziksel ortam ve ekipman olanaklarına yönelik memnuniyet düzeylerinin görece daha düşük olduğu saptanmıştır. Ayrıca klinik uygulama süreçleri ile uygulama sırasında verilen geri bildirimlere ilişkin memnuniyet düzeylerinin daha sınırlı olduğu belirlenmiştir. Klinik uygulamalar, geri bildirim süreçleri, sınav sonrası değerlendirme oturumları ve laboratuvar ortamlarının fiziksel olanaklarına yönelik geliştirme gereksinimi bulunduğu değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda, klinik becerilerin geliştirilmesi amacıyla, öğrencilerin klinik rehber hemşire/ebe eşliğinde daha fazla birebir uygulama yapabilmelerine olanak sağlanması ve uygulama süreçlerinde düzenli, yapılandırılmış geri bildirim verilmesinin öğrenme deneyimini güçlendirebileceği düşünülmektedir. Öğrenme kazanımlarının değerlendirilmesi sonucunda ise öğrencilerin kadın sağlığı, gebelik süreci ve hemşirelik bakımına ilişkin temel bilgi ve uygulama becerilerinde yeterli düzeye ulaştığını göstermektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda, özellikle kanıta dayalı uygulamalar, bilimsel literatür kullanımı ve doğum sonu bakım süreçlerine yönelik uygulama ağırlıklı öğrenme etkinliklerinin artırılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Bulgular (NUR301): NUR301 Kadın Sağlığı Hemşireliği dersine ilişkin öğrenci değerlendirmeleri incelendiğinde, dersin planlanması ve yürütülmesine yönelik olumlu görüşlerin öne çıktığı görülmüştür. Öğrencilerin %35.7’si ders içeriği, hedefleri, öğrenme çıktıları ve kapsamının ayrıntılı biçimde açıklandığını belirtirken, %40.5’i dönem başında ders kaynakları hakkında yeterli bilgi sağlandığını “kesinlikle katılıyorum” düzeyinde değerlendirilmiştir. Notlandırma kriterleri ve değerlendirme ölçütlerinin dönem başında açıklanmasına ilişkin olumlu görüş oranı %44 olarak belirlenmiştir. Derslerin düzenli ve önceden belirlenen programa uygun yürütüldüğünü düşünen öğrencilerin oranı ise %46.4’tür. Öğretim sürecine ilişkin değerlendirmelerde, öğrencilerin %36.9’u öğretim kadrosunun hazırlık ve konu bilgisini yeterli bulduğunu ifade etmiştir. Ders notları ile basılı ve görsel materyallerin yeterli olduğunu düşünen öğrencilerin oranı %36.9’dur. Öğretim elemanlarının öğretim teknolojilerini etkili kullandığını ve öğrenci sorularına açık ve anlaşılır yanıtlar verdiğini belirten öğrencilerin oranı %41.7 olarak saptanmıştır. Derste aktif katılımı destekleyen yöntemlerin kullanıldığını düşünen öğrencilerin oranı %32.1’dir. Buna karşın, “ders açık ve anlaşılır işlendi” ve “öğretim görevlisi sınavları objektif değerlendirdi” ifadelerine öğrencilerin %32.1’i “kararsızım” yanıtını vermiştir. Ölçme ve değerlendirme süreçlerinde öğrencilerin %38’i sınav sorularının öğrenme kazanımlarıyla uyumlu olduğunu, %34.5’i ise sınav sorularının konulara dengeli biçimde dağıtıldığını belirtmiştir.

Sınav sonrası geri bildirim ve tartışma oturumlarına ilişkin olumlu değerlendirme oranı ise %25'te kalmıştır. Uygulamalı öğrenme etkinlikleri öğrenciler tarafından yüksek düzeyde olumlu değerlendirilmiştir. Grup çalışmaları ve seminerlerin faydalı olduğunu belirten öğrencilerin oranı %44'tür. Vaka incelemelerinin öğrenme kazanımlarına katkı sağladığını düşünen öğrencilerin oranı %54.8 ile en yüksek düzeyde bulunmuştur. Ayrıca vaka tartışmalarında kullanılan öğretim yöntemlerinin öğrenmeyi kolaylaştırdığını belirten öğrencilerin yarısı "kesinlikle katılıyorum" yanıtını vermiştir. Laboratuvar uygulamalarına ilişkin değerlendirmelerde öğrencilerin %46.4'ü laboratuvar çalışmalarının mesleki gelişimlerine katkı sağladığını ifade etmiştir. Öğretim kadrosunun laboratuvar da becerileri etkili şekilde sergilediğini belirten öğrencilerin oranı %47.6, laboratuvar sırasında etkili rehberlik sağlandığını ifade edenlerin oranı ise %50 olarak belirlenmiştir. Laboratuvar ortamı ve kullanılan araç-gereçlerin öğrenmeyi kolaylaştırdığını düşünen öğrencilerin oranı da %50'dir. Klinik uygulama süreçlerinde öğrencilerin %39.3'ü klinik uygulamaların faydalı olduğunu belirtmiştir. Klinik uygulama döneminde öğretim üyelerinin etkili rehberlik yaptığını düşünen öğrencilerin oranı %32.1, objektif değerlendirme yapıldığını düşünenlerin oranı %34.5 ve klinik geri bildirimlerin öğrenmeye katkı sağladığını ifade edenlerin oranı yine %34.5'tir. Klinik ortam ve personelin öğrenmeyi kolaylaştırdığını belirten öğrencilerin oranı ise %27.4 olarak saptanmıştır. Genel değerlendirmede öğrencilerin %44'ü dersin mesleki ve kişisel gelişimlerine katkı sağladığını "kesinlikle katılıyorum" düzeyinde ifade etmiştir. Ders kazanımlarının değerlendirilmesi sonucunda, öğrencilerin genel olarak kazanımların yaklaşık %70'ine ulaştıkları görülmektedir. Özellikle; "Üreme sağlığı ve cinsel sağlığın önemini açıklar ve kadın sağlığının korunmasındaki rolünü kavrar", "Kadın hastalıkları ve doğum hemşiresinin rol, işlev ve sorumluluklarını açıklar ve uygulamada gösterir" ve "Normal ve riskli gebeliklerde anne ve fetüse yönelik hemşirelik bakımını planlar, uygular ve değerlendirir" kazanımlarının en yüksek düzeyde edinilen öğrenme çıktıları olduğu dikkat çekmektedir. Buna karşın; "Üreme ve kadın sağlığı alanında bilimsel literatür tarar, elde ettiği bilgileri sunar ve kanıta dayalı bakımda kullanır", "Kadın sağlığına yönelik koruyucu, tedavi edici ve rehabilite edici sağlık hizmetlerinde hemşirelik bakımını yürütür" ve "Doğum sonu dönemde anne ve yenidoğana yönelik kapsamlı hemşirelik bakımını uygular" kazanımlarının diğer kazanımlara göre daha düşük düzeyde gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Öğrenciler, laboratuvar ve klinik ortamda en çok kendi kendine meme muayenesi ve emzirme eğitimi verme becerilerini uygulama fırsatı bulduklarını; ayrıca en fazla jinekolojik vaka görme şansına sahip olduklarını bildirmişlerdir. Son olarak, öğrenciler dil bariyerinin önemli bir sorun olduğu belirtilmiş; bazı öğretim elemanlarının dil kullanımındaki yetersizlikler, uygulamalarda yapılan açıklamaların sınırlı olması ve klinik ortamda yaşanan iletişim eksikliklerinin öğrenme sürecini olumsuz etkilediği ifade edilmiştir.

Sonuçlar (NUR301): Genel olarak öğrencilerin dersin planlanması, öğretim süreci, laboratuvar ve klinik uygulamalar ile mesleki gelişime katkısı açısından yüksek düzeyde memnuniyet bildirdikleri görülmüştür. Dersin genel yapısının ve öğretim sürecinin güçlü olduğu; özellikle uygulama temelli öğrenme etkinliklerinin öğrenciler tarafından yüksek düzeyde yararlı bulunduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte, sınav sonrası geri bildirim süreçleri ile klinik öğrenme ortamlarının geliştirilmesine yönelik iyileştirmelerin öğrenci memnuniyetini daha da artırabileceği değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda, klinik becerilerin geliştirilmesi amacıyla, öğrencilerin klinik rehber hemşire/ebe eşliğinde daha fazla birebir uygulama yapabilmelerine olanak sağlanması ve uygulama süreçlerinde düzenli, yapılandırılmış geri bildirim verilmesinin öğrenme deneyimini güçlendirebileceği düşünülmektedir.

Öğrenme kazanımlarının değerlendirilmesi sonucunda ise öğrencilerin kadın sağlığı, gebelik süreci ve hemşirelik bakımına ilişkin temel bilgi ve uygulama becerilerinde yeterli düzeye ulaştığını göstermektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda, özellikle kanıta dayalı uygulamalar, bilimsel literatür kullanımı ve doğum sonu bakım süreçlerine yönelik uygulama ağırlıklı öğrenme etkinliklerinin artırılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. Dil bariyerinin azaltılması için öğretim süreçlerinde daha anlaşılır anlatım yöntemlerinin kullanılması ve klinik uygulamalarda iletişim ile rehberlik süreçlerinin güçlendirilmesi önerilmektedir.

Genel Sonuç: Derslerin genel yapısının güçlü olduğu ve öğrencilerin mesleki gelişimlerine önemli katkı sağladığı görülmekle birlikte; özellikle geri bildirim süreçleri, klinik öğrenme ortamları ve uygulama/laboratuvar altyapısına yönelik yapılacak iyileştirmelerin eğitim kalitesini ve öğrenci memnuniyetini daha da artıracığı düşünülmektedir. Kanıta dayalı uygulamalar, bilimsel literatür kullanımı ve doğum sonu bakım süreçlerine yönelik uygulama ağırlıklı öğrenme etkinliklerinin artırılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. İngilizce grup için dil bariyeri ile ilgili sorunların azaltılması yönünde iyileştirmelerin yapılması gerekmektedir.